

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра української літератури і компаративістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор науково-методичної та
навчальної роботи

Жильцов О.Б.

“ 01 ” 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Й ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

напрямок підготовки 6.020303 Філологія. Українська мова та література
галузь знань 0203 Гуманітарні науки

Інститут філології

2016 – 2017 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2605</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(повна назва, ім'я, прізвище) 20 16

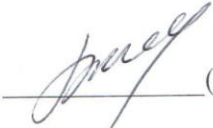
Робоча програма «Історія української літератури й літературної критики» для студентів напряму підготовки 6.020303 Філологія. Українська мова та література, галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2016 р. – 56 с.

Розробник: **Віннікова Наталія Миколаївна**, к.філол.н., доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від “30”серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри української літератури і компаративістики

_____
(Бровко О.О.)

Структура програми типова.
Години відповідають навчальному плану.
Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи

_____
(Заяць Л.І.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	9
<i>Змістовий модуль II</i>	11
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія української літератури та літературної критики».....	15
V. Плани семінарських та практичних занять.....	16
VI. Завдання для самостійної роботи.....	24
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	28
VIII. Методи навчання.....	30
IX. Методичне забезпечення курсу.....	31
X. Питання до ПМК.....	32
XI. Рекомендована література	
Основна.....	42
Додаткова.....	45

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія української літератури та літературної критики» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою української літератури і компаративістики на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальності 6.020303 денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Історія української літератури та літературної критики», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Історія української літератури та літературної критики» є складовою частиною дисциплін філологічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки **завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації**, зокрема: засвоєння знань про закономірності українського літературного процесу межі століть, опанування адекватних для зазначеного матеріалу методологій літературознавчого аналізу, професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі філологічної освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

Мета курсу – розкрити закономірності розвитку української літератури межі XIX та XX ст., процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування готовності бакалаврів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання курсу:

- аналіз закономірностей українського літературного процесу межі XIX та XX ст.;
- ознайомлення з розвитком української літературно-критичної думки межі XIX та XX ст.;
- вивчення біографії письменників та їхніх художніх творів межі XIX та XX ст.;
- активне застосування провідних вітчизняних і західноєвропейських літературознавчих методологій щодо зазначеного літературного матеріалу.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на *засвоєнні знань* із таких питань: історія розвитку української літератури та літературної критики межі XIX та XX ст., основні художньо-філософські концепції українського літературного процесу межі XIX та XX ст., головні стильові течії, взаємодія літературних поколінь, еволюція української естетичної свідомості, національна специфіка та традиції української літератури даного періоду, її місце на ідейно-естетичній карті Європи.

Підвищенню ефективності семінарських занять сприятиме передбачене програмою виконання навчально-дослідницьких завдань, зокрема реферативних досліджень з актуальних проблем розвитку української літератури та літературної критики межі XIX та XX ст. в західноєвропейському контексті.

Під час семінарських занять та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

1. Аналізувати художні твори українських письменників межі XIX та XX ст.
2. Виокремлювати специфічні для українського літературного процесу даного періоду стильові тенденції.
3. Вибудувати цілісну картину розвитку української літератури межі XIX та XX ст.
4. Актуалізувати значимі типологічні паралелі між українською літературою та західноєвропейськими літературами даного періоду.

5. З'ясувати вплив на розвиток української літератури та літературної критики межі XIX та XX ст. інших видів мистецтва – музики, театру, живопису, архітектури, скульптури, хореографії, кіно тощо.

6. Аналізувати ступень впливу та проникнення в українську літературу основних філософських концепції епохи *fin de siecle* (ніцшеанство, декаданс, психоаналіз фемінізм тощо).

7. Опрацьовувати наукові літературознавчі тексти.

8. Аналізувати типові шкільні та університетські підручники та посібники з української літератури й оцінювати їхній зміст із врахуванням актуального погляду на український літературний процес межі XIX та XX ст.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 16 год. – лекції, 16 год. – семінарські заняття, мк – 4 год., 36 год. – самостійна робота.

Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Історія української літератури та літературної критики» завершується складанням ПМК.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: український літературний процес межі кінця XIX – початку XX ст.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i> Змістові модулі: <i>2 модулі</i> Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i> Тижневих годин: <i>4 години</i>	Шифр та назва напрямку <i>6.020303 Філологія. Українська мова та література</i> Галузь знань: <i>0203 Гуманітарні науки</i> Освітньо-кваліфікаційний Рівень <i>«бакалавр»</i>	Нормативна Рік підготовки: 3. Семестр: 5 Аудиторні заняття: <i>32 години</i> , з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>16 годин</i> Семінарські заняття: <i>16 годин</i> МК – 4 год. Самостійна робота: <i>36 год.</i> Вид контролю: <u>ПМК</u>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема:	Кількість годин, відведених				
		на:				
		Разом	Лекцій	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I						
Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі межі XIX – XX століть						
1.	Народницький і ранньомодерністський дискурси кінця XIX – початку XX століття	7	2		5	
2.	Художні напрями та течії в українській літературі к. XIX – поч. XX ст.	11	2	4	5	2
3	Неоромантизм Лесі Українки	10	2	2	4	
4.	Модерністичні тенденції в творчості Ольги Кобилянської.	8	2	2	4	
Разом		36	8	8	18	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.						
Утвердження модернізму в українській літературі межі XIX та XX століть						
5.	Імпресіоністичне письмо: Михайло Коцюбинський.	8	2	2	4	
6.	Експресіоністичне письмо: Василь Стефаник.	8	2	2	4	
7.	Український поетичний символізм: Олександр Олесь. Микола Вороний. Грицько Чупринка.	8	2	2	4	
8.	Сецесійний дискурс письменників «Молодої музи» і проза Михайла Яцкова	12	2	2	4	2
Разом		36	8	8	18	2
Разом за навчальним планом		72	16	16	36	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі межі XIX та XX століть

Лекція 1. Народницький і ранньомодерністський дискурси кінця XIX – початку XX століть (2 год).

Народництво. Ранньомодерністський і декадентський дискурс. Ситуація часу – життя *fin de siècle*'у. Тематичне розширення, ускладнення проблематики і форм мистецтва. Жанрове урізноманітнення. Трактат І. Франка «Із секретів поетичної творчості» (1898). Статті С. Єфремова «В поисках новой красоты» та Лесі Українки «Малорусские писатели на Буковине». Проблема традицій та новаторства. Поетичні альманахи 1900-х років. («З-над хмар і долин»). Роль М. Вороного як речника раннього модернізму.

Основні поняття теми: модернізм, народництво, естетизм, утилітаризм літературної творчості, марксизм, фемінізм.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 26, 33, 34,40, 45, 76, 81, 96, 129, 150, 161-165.

Лекція 2. Художні напрями та течії в українській літературі к. XIX – поч. XX ст. (2 год)

Особливості модерністських літературних стилів (декадентизм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм) в українській літературі. Європейський контекст. Теми і жанри новітньої. Експериментаторство й наслідування. Філософські ідеї й теоретико-літературні концепції модернізму.

Основні поняття теми: стиль, модернізм, експресіонізм, неоромантизм.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 26, 33, 34,40, 45, 76, 81, 96, 129, 150, 161-165.

Семінар 1. (4 год).

Лекція 3. Неоромантизм Лесі Українки (2 год).

Життєвий шлях письменниці. Світоглядно-естетичні засади творчості й теоретико-літературні погляди в контексті доби. Леся Українка як теоретик новоромантизму. Народницькі тенденції у збірці «На крилах пісень» (1893): тематика, риторика, поетика. Жанрова й композиційна своєрідність збірки «Думи і мрії» (1899). Ліро-епічні поеми крізь призму їхньої проблематики. Модерністські тенденції у збірці «Відгуки» (1902): мотиви, жанри, версифікація. Рецепція поезії Лесі Українки. Драматичні поеми Лесі Українки: проблематика, поетика, інноватика, контексти. Художньо-стильові особливості прози. Літературно-критична рецепція. Вплив на розвиток української літератури ХХ століття.

Основні поняття теми: неоромантизм, модернізм, народництво.

Література: I. 1, 2, 6-8, 9. II. 1, 2, 4, 7, 9, 37, 39, 50, 57, 74, 76.

Семінар 2. (2 год).

Лекція 4. Модерністичні тенденції в творчості Ольги Кобилянської (2 год).

Біографічні віхи. Становлення літературно-естетичних поглядів (ніцшеанство, фемінізм). Маніфестовий характер повістей «Людина» і «Царівна». Тематична модернізація («За готар», «Битва», «Банк рустикальний»). Жіноче письмо («Valse melancolique», «Природа», «Аристократка»). Архетипність, символіка і філософічність повісті «Земля» (1901). Рецепція сучасників (С. Єфремов, І. Франко, Леся Українка,

В. Стефаник, М. Коцюбинський). Феміністичний дискурс новелістики у збірках «До світа» (1905), «Ніоба», «Через кладку» (1905), «За ситуаціями» (1913). Новоромантизм і неоміфологізм повісті «У неділю рано вранці зілля копала...». Пацифіські мотиви у творчості О. Кобилянської («Лист засудженого на смерть вояка до своєї жінки», «Назустріч долі», «Юда»). Літературно-критична рецепція.

Основні поняття теми: емансипація, жіночий голос, жіноче письмо, фалоцентричний дискурс, логоцентризм, психоаналіз, фрейдизм, «нова жінка», меланхолія, ніцшеанство.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 8, 17, 27, 29, 31, 32, 56, 59, 60, 61-63.

Семінар 3 (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Утвердження модернізму в українській літературі межі XIX та XX століть

Лекція 5. Імпресіоністичне письмо: Михайло Коцюбинський (2 год).

Вплив етнографічно-побутової поетики І. Нечуя-Левицького та Панаса Мирного на ранні твори письменника. Концепція дитини в дитячих оповіданнях. Особливості побудови сюжету. Критика народництва. Соціальна, морально-етична і філософська проблематика творів Коцюбинського. Неоромантичні тенденції у прозі. Поетика соціально-психологічних новел й психологічне письмо. Особливості імпресіоністичної поетики: внутрішній монолог, рефлексивність, синестезія, фрагментарність, суб'єктивація оповіді, видозміна пейзажу, портрета, інтер'єру, жанрова інноватика (етюд, акварель, лірико-драматична поема в прозі). Імпресіоністичний маніфест письменника («Intermezzo»). Індивідуально-психологічний та соціально-історичний аспекти імпресіоністичних творів. Повість «Fata morgana» (1903–1910) – екзистенційні

виміри. Літературні паралелі К. Гамсун, М. Чехов, М. Горький та ін. Імпресіоністичні тенденції в літературі 1920-х років. Коцюбинський і кіно. Літературно-критична рецепція творчості Коцюбинського.

Основні поняття теми: імпресіонізм, літературний імпресіонізм, письмо, враження, суб'єкт, об'єкт, текстуальний ландшафт, слід, відбиток, художній простір, семіотичне моделювання, кут зору, оповідь, оповідач.

Література: I. 1-18; II. 3, 11, 41, 51, 55, 66, 67, 70, 71.

Семінар 4. (2 год).

Лекція 6. Експресіоністичне письмо: Василь Стефаник (2 год).

Біографічні віхи. Модерністські тенденції в «Поезії в прозі». Елементи декадансу. Характеристика збірки новел «Синя книжечка». Експресіоністська поетика збірок «Камінний хрест» (1900), «Дорога» (1901), «Моє слово» (1905): Жанри. Тематика. Поетика. Імпресіоністичність у творах «Моє слово», «Дорога». Новелістика 1916–1933 років (Зб. «Земля» (1926)) в контексті української літератури 1920-х років. Літературно-мистецькі контексти прози Василя Стефаника. Покутська трійця. Ідіостиль Марка Черемшини. Особливості слововжитку. Літературно-критична рецепція. Особливості ідіостилю Леся Мартович. Сатиричне спрямування творчості. Взаємини з Василем Стефаником. Стефаник і кіно. Літературно-критична рецепція.

Основні поняття теми: оновлення художнього мовлення, модернізм, натуралізм, експресіонізм, внутрішній наратив, ідіостиль, образ, символ, еkleктизм, абстракція, ідея культури, дуалізм, урбанізм, риторика, експресіонізм.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 5, 14, 15, 21, 28, 36, 43, 80, 85.

Семінар 5. (2 год).

Лекція 7. Український поетичний символізм: Олександр Олесь. Микола Вороний. Грицько Чупринка (2 год).

Особливості символістичної поезії. Формування світогляду та естетичні засади творчості. Поетична практика декадансу, «чистого мистецтва». Жанрові особливості і мотиви поезії Олександра Олеся. Поетичні збірки. Новоромантичні мотиви конфлікту між духовним і буденним. Поетичний нарцисизм Миколи Вороного. Урбанізм. Жанровий поліфонізм. Естетичний егоцентризм Грицька Чупринки. Типологічна поетика літературного символізму: гедонізм, елементи поетики символізму, урбаністичні мотиви. Жанрова поліфонія поезії. Версифікаторська майстерність. Домінування метричних форм і строфічних побудов. Ускладнений мелос. Драматургія О.Олеся в контексті естетики символізму («По дорозі в казку»). Рецепція українського поетичного символізму. Вплив їхньої творчості на літературу. Літературна полеміка.

Основні поняття теми: естетизм, естетство, народницька традиція, «Молода Польща», «європоцентризм», декаданс, «чисте мистецтво», нарцисизм, урбанізм, іронія.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 10, 16, 73, 79, 103, 112, 128.

Семінар 6. (2 год).

Лекція 8. Сецесійний дискурс письменників «Молодої Музи» і проза Михайла Яцків (2 год).

Іван Франко і «Молода Муза». Естетична платформа організації. Місце М.Яцківа, П.Карманського, В.Пачовського, Б.Лепкого, С.Чарнецького, О.Луцького, С.Твердохліба, М.Рудницького, В.Бирчака у «Молодій Музі». Співпраця «Молодої Музи» з «Молодою Польщею» та «Молодою Німеччиною». Європоцентризм «Молодої Музи». Мистецька платформа угруповання. Принципи модерної естетики і творчість М.Яцкова. Нові теми,

нові герої, нові конфлікти. Збірки прози «Душі кланяються», «Казка про перстень», «Чорні крила». Тонкий психологічний малюнок творів. Експериментаторство (повісті «Огні горять», «Блискавиці», «Танець тіней»). Особливості ідіостилю письменника: концентрована образність, мелодійність фрази, пластичність малюнку, трансформація фольклорної символіки, еkleктизм. Літературно-критична рецепція творчості М. Яцкова.

Основні поняття теми: декаданс, естетизм, новаторство, краса, богема, сецесія, модернізм, психологізм, пластичність образу.

Література: I. 1, 2, 4-18; II. 54, 58, 87, 91, 122.

Семінар 7. (2 год).

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія української літератури й літературної критики»

Разом: 72 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., мк – 4год., самостійна робота – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Назва модуля	Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі межі XIX та XX століть				Утвердження модернізму в українській літературі межі XIX та XX століть			
Кількість балів за модуль	87 балів				103 бали			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Дати								
Теми лекцій	Народницький і ранньомодерністський дискурс кінця XIX – початку XX ст.(1 б)	Художні напрями та течії в українській літературі к. XIX – поч. XX ст(1 б)	Неоромантизм Лесі Українки (1 б).	Модерністичні тенденції в творчості Ольги Кобилянської (1 б).	Імпресіоністичне письмо: М.Коцюбинський (1 б).	Експресіоністичне письмо: Василь Стефаник (1 б)..	Український поетичний символізм: Олександр Олесь, Микола Вороний, Грицько Шевченко (1 б).	Сецесійний дискурс письменників «Молодої Музи» і проза Михайла Яцкова (1 б).
Теми семінарських занять		Народництво і модернізм: контроверсійні стратегії (11 б).	Драматичні поеми Лесі Українки (11 б).	Стильова поліфонія прози Ольги Кобилянської (11 б).	Поетика творів Михайла Коцюбинського (11 б)	Особливості ідентифікації Василя Стефаника (11 б).	Новаторство української поезії початку XX століття. (11 б).	Модерністський дискурс у прозі Михайла Яцкова (11 б)..
Самостійна робота		Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5+10 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5+10 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)
Види поточного контролю	25				25			
Підсумковий контроль	ПМК							

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі межі XIX та XX століть

Семінар 1. Народництво і модернізм: контроверсійні стратегії (2 год).

План

1. Риси народництва і його рецепція в модернізмі й постмодернізмі.
2. Літературні дискусії щодо інновацій в літературі.
3. Модернізм як художня концепція: риси, вияви, розвиток.

Література

1. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза. – К., 1994. – С. 3–19.
2. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму: постмодерна інтерпретація. – Львів: Літопис, 1997. – 297 с.
3. Єфремов С. В поисках новой красоты // Літературно-критичні статті. – К., 1993.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – 688 с.
5. Моклиця М. Модернізм як структура: Філософія. Психологія. Поетика. – Луцьк: Вежа, 2002. – 390 с.
6. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX століття: Україна і Польща. – К: Основи, 2002.
7. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» // Слово і час. – 1997. – №11 – 12. – С.44 – 49.
8. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999. – С.60 – 68; 97–105.
9. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.

10. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Зібрання творів: У 50 т. – Т. 41.
11. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Зібрання творів: У 50 т. – Т. 35.

Семінар 2. Драматичні поеми Лесі Українки (2 год).

План:

1. Леся Українка як теоретик «новоромантизму».
2. Типологічна характеристика драматичних поем: проблематика, мотиви, поетика.
3. «Лісова пісня» художні та літературно-критичні контексти.

Література:

1. Бабишкін О. Драматургія Лесі Українки. – К., 1963.
2. Денисюк І., Міщенко Л. Дивоцвіт. Джерела і поетика «Лісової пісні» Лесі Українки. – Львів: ЛДУ, 1963. – 94 с.
3. Зборовська Н. Моя Леся українка / Есей. – Тернопіль: Джура, 2002. – 228 с.
4. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. – К.: Либідь, 2005. – Кн. І. – 624 с.
5. Кузякина Н. Украинская драма начала ХХ века. Пути обновления. – Л.: Наука, 1987.
6. Кулінська Л.П. У світі ідей і образів: Особливості поетики Лесі Українки. – К., 1971.
7. Кухар Р.В. До джерел драматургії Лесі Українки. – Ніжин : Вікторія, 2000.
8. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
9. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.

10. Скупейко Л.І. Драма лесі Українки «Лісова пісня» (Питання міфопоетики) // Вісник запорізького державного університету. філологічні науки. – 2001. – № 1. – С. 115–117.

Семінар 3. Сильова поліфонія прози Ольги Кобилянської (2 год.)

План:

1. Ідейна тенденційність ранніх повістей («Людина», «Царівна»).
2. Типологія жіночих образів у прозі письменниці.
3. Повість «Земля»: проблематика, мотиви, поетика.

Література:

1. Бабишкін О. Ольга Кобилянська: Нарис про життя і творчість. – Львів, 1963.
2. Вознюк В.О. Про Ольгу Кобилянську: Нові матеріали. Роздуми. Знахідки. – К.: Дніпро, 1983. – 183 с.
3. Гузар З.П. Вивчення творчості Ольги Кобилянської. – К., 1978.
4. Гундорова Т. *Femina Melancholica*: стаття і культура у гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.
5. Гундорова Т. Кобилянська – Довженко: навколо «Землі», або Різниця аналогій // Слово і Час. – 1997. – № 11–12. – С. 57–62.
6. Демченко І.А. Особливості поетики Ольги Кобилянської: Монографія. – К.: Твім інтер, 2001. – 208 с.
7. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – К.: Вища школа. Головне видавництво, 1981. – С. 109–211.
8. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. – К.: Либідь, 2005. – Кн. I. – 624 с.
9. Кирилюк С. Ольга Кобилянська і світова література – Чернівці: Рута, 2002. – 173 с.

10. Климюк Ю. Функціональна роль міфологізму в повісті О. Кобилянської «Земля» // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. пр. – Чернівці: Рута, 1999. – Вип. 58–59. – С. 52–55.
11. Кобилянська О. Слова зворушеного серця: Щоденники; Автобіографії; Листи; Статті та спогади / Упоряд. Ф.П. Погребенник. – К.: Дніпро, 1982. – 359 с.
12. Луців Л. Ольга Кобилянська: (В 100-річчя її народин). – Нью-Йорк; Джерзі Ситі: Свобода, 1965. – 71 с.
13. Ольга Кобилянська в критиці та спогадах / Упоряд. Ф.П. Погребенник та ін. – К.: Держлітвидав, 1963. – 560 с.
14. Филипович П.П. «Земля» Ольги Кобилянської // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. – К.: Дніпро, 1991. – С. 143–156.
15. Филипович П.П. О.Кобилянська в літературному оточенні // Филипович П.П. Літ.-крит. ст. – К, 1991.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Утвердження модернізму в українській літературі межі XIX та XX століть

Семінар 4. Поетика творів Михайла Коцюбинського (2 год).

План:

1. Неоромантичні й неоміфологічні тенденції у творчості письменника.
2. Імпресіоністична поетика М. Коцюбинського.
3. Повість «Fata morgana»: проблематика, мотиви, поетика.

Література:

1. Агеева В. Українська імпресіоністична проза: М. Коцюбинський, Г.Косинка, А.Головка. – К., 1994. – 159 с.

2. Білоцерківець Н. Тіні забутих предків: (любов і смерть у Михайла Коцюбинського) // Сучасність. – 1994. – № 1. – С. 76–82.
3. Грицюта М.С. М. Коцюбинський і народна творчість / АН УРСР. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1958. – 56 с.
4. Єфремов С.О. Коцюбинський: критично-біографічний нарис. – К. : Слово, 1922.
5. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. – К.: Либідь, 2005. – Кн. І. – 624 с.
6. Калениченко Н.Л. Михайло Коцюбинський: Нарис життя і творчості. – К.: Дніпро, 1984. – 190 с.
7. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст.: (Проблеми естетики і поетики). – К.: Зодіак-ЕКО, 1995. – 303 с.
8. Кузнецов Ю.Б. М.Коцюбинський – імпресіоніст. – К., 1997.
9. Могилянський М. «Тіні забутих предків» // Наука і культура. Україна. – К.: Т-во «Знання України», 1991. – Вип.25. – С.346-349.
10. Пригодій С.М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
11. Спогади про Михайла Коцюбинського / Упоряд., післямова та прим. М.М. Потупейка. – 2-ге вид., допов. – К.: Дніпро, 1989. – 279 с.
12. Федоренко Є. Пошуки Михайла Коцюбинського – стиліста // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. – К.: Аконіт, 2001. – Кн. І. – С.83 – 99.
13. Филипович П.П «Цвіт яблуні» М. Коцюбинського // Филипович П.П. Літ.-крит. ст. – К., 1991.
14. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: Образ людини в творчості письменника. – Мюнхен: Сучасність, 1977. – 143 с.

Семінар 5. Особливості ідіостилю Василя Стефаника (2 год.)

План:

1. Експресіонізм і українська література.
2. Проблемне поле новелістики В. Стефаника.
3. Композиційні особливості новелістики письменника.

Література:

1. Василь Стефаник – художник слова / Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника; Редкол.: В.В. Грещук та ін. – Івано-Франківськ: Плай, 1996. – 271 с.
2. Василь Стефаник у критиці та спогадах: Статті, висловлювання, мемуари / Упоряд., вступ. ст. та прим. Ф. Погребенника. – К.: Дніпро, 1970. – 483 с.
3. Гнідан О.Д. Василь Стефаник: Життя і творчість. – К., 1991.
4. Грицюта М.С. Художній світ В. Стефаника. – К., 1982.
5. Євшан М. В. Стефаник // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998. – С. 213 – 216.
6. Лепкий Б. Василь Стефаник // Лепкий Б. Твори: У 2 т. – К., 1991. – Т. 2. – С. 651–678.
7. Лесин В.М. Василь Стефаник – майстер новели. – К.: Дніпро, 1970. – 332 с.
8. Луців Л. Василь Стефаник – співець української землі. – Нью-Йорк, 1972. – 487 с.
9. Погребенник Ф. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980.
10. Погребенник Ф.П. Василь Стефаник у слов'янських літературах. – К., 1976.
11. «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століть: (До 130-річчя від дня народж. В. Стефаника і Л. Мартовича): Матеріали наук. конф. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич: Вимір, 2001

12. Стефаник Ю. Роздуми про батька: Статті про Василя Стефаника. Листи в Україну / Упоряд., вступ. ст., комент. Ф.Погребенника. – К.: Криниця, 1999. – 223 с.
13. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. – Мюнхен: Сучасність, 1989. – 280 с.
14. Черненко О. Імпресіонізм та експресіонізм // Українське слово. Хрестоматія: У 4 книгах. – К., 1994. – Кн.1. – С. 204–213.

Семінар 6. Модерністський дискурс у прозі Михайла Яцкова (2 год).

План:

1. Концепція творчості Михайла Яцкова.
2. Стилєві особливості прози письменника.
3. Поетика новел Михайла Яцкова. Повість «Блискавиці».

Література:

1. Ільницький М. Поетична концепція з музичним і малярським тлом // Яцків М. Муза на чорному коні. – К., 1989.
2. Історія української літератури ХХ століття. – К.: Либідь, 1998. – Кн. 1. – С. 83–94; 144–145; 207–213; 214–218; 262–267.
3. Матусяк А. Химерний Яцків: Модерністський дискурс у прозі Михайла Яцкова. – Вроцлав; Львів: ЛА «Піраміда», 2010. – 224 с.
4. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
5. Шумило Н.М. Під знаком національної самобутності: (Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ – поч. ХХ ст.). – К.: Задруга, 2003. – 354 с.

Семинар 7 Новаторство української поезії початку ХХ століття

(2 год).

План:

1. Український поетичний символізм: естетичні виміри.
2. Своєрідність лірики Володимира Самійленка.
3. Новаторство в поезії Миколи Вороного: мотиви, версифікація.
4. Особливості лірики Олександра Олеся й Грицька Чупринки.

Література:

1. Бабишкін О. Володимир Самійленко. – К.: Держлітвидав України, 1963.
2. Білецький О. Микола Вороний // Зібр. праць у 5 т. – К., 1965.
3. Бондар М.П. Творчість Володимира Самійленка // Самійленко В. Твори. – К., 1990.
4. Вервес Г. Поет повертається на Батьківщину // Микола Вороний. Твори. – К, 1989.
5. Вороний М. Лірика краси і смерті («Сон-трава» Грицька Чупринки) // Вороний М. Твори. К., 1989. – С. 619.
6. Голомб Л. «Дух шукання» в ліриці Григорія Чупринки // Голомб Л. Із спостережень над українською поезією ХІХ – ХХ століть. – Ужгород, 2005. – С. 185–199.
7. Голомб Л. Екзистенційні джерела розв'язання проблеми творчості в ліриці Григорія Чупринки // Голомб Л. Із спостережень над українською поезією ХІХ – ХХ століть. – Ужгород, 2005. – С. 199–215.
8. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. – К.: Либідь, 2005. – Кн. II. – 496 с.
9. Кузьменко В. Палімпсести М.Вороного // Дивослово, 1996. – № 12.
10. Лесик В. Поетична спадщина М.Вороного // Дивослово. 1994. – № 12.
11. Нервлій М. Олександр Олесь: Життя і творчість. – К., 1994.
12. Пилипович П.П. Олесь: Літ-крит.ст. – К., 1991.

13. Рильський М. Володимир Самійленко: Літ-крит.ст. – К., 1980.
14. Рильський М. Поезія Олеся // Олесь О. Поезії. – К., 1964.
15. Українське слово: В 4-х кн. – К.: Аконіт, 2001. – Кн. 1.
16. Франко І. Володимир Самійленко. Проба характеристики // Франко І Зібр. тв.: У 50 т. – К., 1982. – Т. 37.
17. Хропко П. Трагедія серця (О.Олеся) // Дивослово. – 1998. – № 7.
18. Чупринка Гр. Микола Вороний (Поетичні вражіння) // Українська хата. – 1912. – Ч. 1. – С. 22.
19. Яременко В. Микола Вороний // Українське слово. К., 1996. – Кн. 1.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Народницький і ранньомодерністський дискурси кінця XIX – початку XX століть (5 год).

Законспектувати статті Івана Франка про модернізм та «У пошуках нової краси» Сергія Єфремова. Ознайомитися з працями про український модернізм Соломії Павличко та Тамари Гундорової.

Тема 2. Неоромантизм Лесі Українки (5 год).

Написати реферат на тему (за вибором): Літературознавча рецепція «Лісової пісні» Лесі Українки. Белетристика Лесі Українки. Драматургія Лесі Українки в контексті західноєвропейської літератури.

Тема 3. Імпресіоністичне письмо: М. Коцюбинський (4 год).

Написати реферат на тему (за вибором) Літературознавча рецепція творчості Михайла Коцюбинського. Сергій Єфремов як дослідник творчості М. Коцюбинського. Листування Михайла Коцюбинського.

Тема 4. Модерністичні тенденції в творчості Ольги Кобилянської (4 год).

Написати реферат на тему (за вибором): Творчість Ольги Кобилянської в рецепції київських «неокласиків». Творчість Ольги Кобилянської в рецепції Тамари Гундорової. Творчість Ольги Кобилянської в рецепції Марка Павлишина.

Тема 5. Покутська трійця: творчість Марка Черемшини та Леся Мартовича (4 год).

Написати реферат на тему (за вибором): Літературознавча рецепція творчості Марка Черемшини. Літературознавча рецепція творчості Леся Мартовича. Сецесійний стиль Марка Черемшини. Засоби сатири в творах Леся Мартовича.

Тема 6. Від реалізму до модернізму: Архип Тесленко і Степан Васильченко (4 год).

Написати реферат на тему (за вибором): Літературознавча рецепція творчості Архипа Тесленка. Літературознавча рецепція творчості Степана Васильченка. Риси експресіонізму в творчості А.Тесленка. Стильова поліфонія творів С.Васильченка.

Тема 7. Творчість Володимира Винниченка (4 год).

Написати реферат на тему (за вибором): Концепція «чесність з собою» Володимира Винниченка. Володимир Винниченко як публіцист. «Щоденники» Володимира Винниченка як дзеркало доби. Винниченко як драматург.

Змістовий модуль І.

**Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі
межі ХІХ та ХХ століть**

1. Літературні альманахи й естетичні маніфести початку ХХ століття.
2. Лесезнавчі студії київських «неокласиків» М. Зерова, М. Драй-Хмари, Б. Якубського.
3. Новітня рецепція українського модернізму (С. Павличко, Т. Гундорова, Я. Поліщук, М. Павлишин).
4. Поетична інноватика Лесі Українки.
5. Драма Лесі Українки «Касандра»: гендерний та комунікативний аспекти.
6. Літературні дискусії початку ХХ століття.
7. Борис Грінченко і література модернізму.
8. Дискурс модернізму в часописі «Українська хата».
9. Теоретико-літературні погляди М. Євшана.
10. Феміністична рецепція творчості Ольги Кобилянської й контрверсійні інтерпретації.
11. Рецепція західноєвропейської літератури українськими письменниками.
12. Особливості українського декадентизму як художнього напрямку.
13. «Гіні забутих предків» М. Коцюбинського й С. Параджанова: інтерсеміотичні сполучення.
14. Агатагел Кримський як письменник і критик.
15. Поезія у прозі Гната Хоткевича.
16. Наталя Кобринська, Уляна Кравченко й Христина Алчевська: типологія творчості.
17. Осип Маковей як письменник й літературний редактор.

Змістовий модуль II.

Утвердження модернізму в українській літературі межі ХІХ та ХХ століть

1. Критика українського поетичного модернізму «неокласиками» й футуристами.
2. Літературно-критична діяльність Миколи Вороного.

3. Літературно-критична діяльність Михайла Рудницького.
4. Остап Луцький і його рецепція «Молодої музи».
5. В. Винниченко й М. Горький: контроверсійна версія.
6. В. Винниченко в інтерпретації Лесі Українки.
7. Громадська й публіцистична діяльність Володимира Винниченка.
8. Творчість В.Винниченка в сучасній інтерпретації.
9. Гі де Мопассан і В. Винниченко: паралелі.
10. «Відродження нації» В. Винниченка.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Криза народництва та модерний дискурс в українській літературі межі XIX та XX століть			
Тема 1. Народницький і ранньомодерністський дискурси кінця XIX – початку XX століття (6 год.)	ПМК	5	I
Тема 2. Художні напрями та течії в українській літературі к. XIX – поч. XX ст. (6 год)	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, ПМК	5	II
Тема 3. Неоромантизм Лесі Українки (4 год) опрацювання фахових видань	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумковий тест, ПМК	5+10	III
Тема 4. Модерністичні тенденції в творчості Ольги Кобилянської (4 год.).	Підсумкове тестування, ПМК	5	IV
Змістовий модуль II. Утвердження модернізму в українській літературі межі XIX та XX століть			
Тема 4. Імпресіоністичне письмо: М.Коцюбинський. (4 год.)	ПМК	5	V
Тема 5. Експресіоністичне письмо: Василь Стефаник. (4 год.)	Підсумкове тестування, ПМК	5	VI

Тема 6. Український поетичний символізм: Олександр Олесь. Микола Вороний. Грицько Чупринка. (4 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5+10	VII
Тема 7. Сецесійний дискурс письменників «Молодої музи» і проза Михайла Яцкова (4 год.)	Підсумкове тестування, ПМК	5	VIII
<i>Разом: 36 год.</i>	<i>Разом: 60 балів</i>		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Історія української літератури й літературної критики» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	8	8
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	8	8
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	7	35

	(домашнього завдання)			
4.	Робота на семінарському занятті (практичному) занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	7	70
5.	Опрацювання фахових видань	10	2	20
6.	Модульна контрольна робота	25	2	50
7.	ПМК	-	-	-
максимальна кількість балів 220 коефіцієнт розрахунку: $220 : 100 = 2,20$				

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної

		діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу магістранта на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (див. п. «Захист творчих проектів»).

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);

✓ завдання для ректорського контролю знань студентів із навчальної дисципліни «Історія української літератури та літературної критики».

ХІ. ПИТАННЯ ДО ПМК

1. Українське народництво кінця ХІХ століття.
2. Стаття Лесі Українки «Малорусские писатели на Буковине»: терміни «модернізм» та «народництво» в літературно-критичному дискурсі.
3. Процес загального оновлення українського художнього мовлення в творах М.Яцкова.
4. Ідея дуалістичності культури в прозі Василя Стефаника.
5. Експресіоністичний код прози Василя Стефаника.
6. Феномен «нової жінки» в українській культурній ситуації межі ХІХ та ХХ століття: Леся Українка, Ольга Кобилянська.
7. Драма «Блакитна троянда»: «вікторіанська мораль» і контекст «жіночого божевілля».
8. *Femina melancholica*: інтерпретація Лесі Українки та Ольги Кобилянської («Блакитна троянда», «Меланхолійний вальс»)
9. Міф про куртуазне кохання та його реконструкція в творчості Лесі Українки («Камінний господар», «Давня казка»)
10. «Одержима» Лесі Українки: проблема «жіночого голосу» та розірваної комунікації.
11. Ідея дендізму в оповіданнях Агатангела Кримського: бунт проти природності.
12. «Андрій Лаговський» – перший українській інтелектуальний роман.
13. Драматургія Володимира Винниченка та ідеї волі до влади і надлюдини.
14. Ніцшеанство Євшана: стаття «Генріх фон Кляйст і німецька література».
15. «Це штука – я не пхаю тут ідей»: принцип мистецтва заради мистецтва «молодомузівців».
16. Риторика естетизму в українській поезії: Микола Вороний.
17. Дуалістичність жіночого образу в романі В. Винниченка «Записки кирпатого Мефістофеля».

18. Естетизм в поезія В. Пачовського та Б. Лепкого.
19. Поезія Карманського і апологетика краси.
20. Суспільно-культурний розвиток України на межі ХІХ-ХХ ст.
21. Нові тенденції в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. Модернізм як напрям. Його основні риси. Філософське підґрунтя. Етапи розвитку.
22. Особливості українського модернізму.
23. Літературна дискусія щодо модернізму.
24. Сутність неоромантизму як течії модернізму (риси ілюструвати прикладами з творів).
25. Збірка «Зів'яле листя» Івана Франка. Риси модернізму у збірці.
26. Життєвий і творчий шлях Лесі Українки. Три періоди творчості.
27. Духовно-естетична еволюція Лесі Українки.
28. Волюнтаризм Лесі Українки. Утвердження культу волі, мужності, саможертвності, оптимізму у поезіях «Contra spem spero!», «Епілог», «Ритми», «Мріє, не зрадь».
29. Утвердження високої місії мистецтва у суспільстві. Аналіз віршів Лесі Українки «Поет під час облоги», «Слово, чому ти не твердая криця», «Де поділися ви, голоснії слова».
30. Релігійність Лесі Українки. Інтимна лірика поетеси: адресати віршів, образ ліричної героїні, особливості поетики. Аналіз віршів «Не дорікати слово я дала...», «Твої листи завжди пахнуть зів'ялими трояндами...», «Все, все покинуть, до тебе полинуть», «Хотіла б я тебе, мов плющ обняти...»
31. Драма-феєрія Лесі Українки «Лісова пісня»: філософські ідеї, образи, проблематика, символи.
32. Прикмети неоромантизму та неокласицизму у творчості Лесі Українки. Аналіз драм «У пущі», «Оргія».
33. Національно-патріотична проблематика драматичної поеми Лесі Українки «Бояриня».

34. Аналіз драми Лесі Українки «Касандра».
35. Драма Лесі Українки «Блакитна троянда»: проблематика, система образів, символіка.
36. Драма Лесі Українки «Камінний господар».
37. Ольга Кобилянська: віхи біографії. Основні теми, мотиви, жанри творчості.
38. Творчий вплив німецької літератури на формування мистецького світогляду Ольги Кобилянської. Вхідження в українську літературу.
39. Проблема статі у творчості Ольги Кобилянської. Аналіз новел «Valse melancholical», «Природа», «Некультурна», «Битва».
40. Феміністична спрямованість повістей Ольги Кобилянської «Людина», «Царівна»: історія написання, особливості композиції, система образів.
41. Повість Ольги Кобилянської «Земля»: риси символізму у творі; проблематика твору (влада землі, село – місто, влада долі над людиною); земля як головний персонаж і джерело конфлікту твору; образна система.
42. Повість Ольги Кобилянської «В неділю рано зілля копала...» як вияв поетики неоромантизму.
43. Символізм. Естетичні концепції Едгара По та Шарля Бодлера.
44. Початки символізму в українській літературі. Поява групи «Молода Муза». Стосунки групи з класичною українською літературою. Іван Франко і «молодомузівці».
45. Суть мистецької концепції «Молодої Музи». Особливості поетики: символістські тенденції; культ поезії як краси; версифікаційне оновлення поезії; досконала метафорика; філософічність; песимізм у сприйманні світу.
46. Поезія «Молодої Музи». Основні художні принципи. Творчість Богдана Лепкого, Петра Карманського, Василя Пачовського. Аналіз поезій.
47. Олександр Олесь. Основні теми творчості, риси стилю (на прикладі аналізу поезій митця).
48. Творчість Олександра Олеся в епоху революції 1905-1907 років. Аналіз

поезій «Айстри», «Три менти», «О слово рідне! Орле скутий!», «Яка краса: відродження країни!»

49. Творчість Олександра Олеся періоду еміграції. Тема ностальгії, голоду. Аналіз творів.

50. Українська символістська драма. Аналіз драматичного етюду Олександра Олеся «По дорозі в казку» та поеми «Над Дніпром».

51. Імпресіонізм як течія модернізму. Основні прикмети (ілюструвати прикладами з творів).

52. Життя і творчість Михайла Коцюбинського. Еволюція у бік модернізму.

53. Глибина внутрішнього конфлікту у психологічних новелах Михайла Коцюбинського «Цвіт яблуні», «Intermezzo» (докладно проаналізувати, визначити основні прикмети імпресіонізму у творах).

54. Дослідження таємниці внутрішнього світу людини у новелах Михайла Коцюбинського «На камені», «Дебют», «Лялечка», «Поєдинок».

55. Проблематика тоталітарної влади і революційності у новелах Михайла Коцюбинського «Persona grata», «Невідомий», «Сміх», «Він іде», «Подарунок на іменини».

56. Повість Михайла Коцюбинського «Fata morgana»: риси реалізму та імпресіонізму у творі.

57. Повість Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків»: історія написання, джерела, проблематика, образи.

58. Основні риси експресіонізму як течії модернізму (ілюструвати прикладами з творів).

59. Концепція життя і смерті, сенсу страждання у творчості Василя Стефаника. Аналіз новел «Скін», «Палій», «Сама-саміська».

60. Проблема добра і зла, злочину і кари у новелах Василя Стефаника «Басараби», «Новина», «Лесева фамілія», «Злодій», «Гріх».

61. Новела Василя Стефаника «Камінний хрест» як втілення ідеї всезагального взаємозв'язку всього суцього.

62. Національно-патріотична тематика у творчості Василя Стефаника. Аналіз новели «Марія».
63. Сутність неореалізму. Прикмети течії у творчості Володимира Винниченка.
64. Моральні та естетико-філософські ідеали Володимира Винниченка. Три періоди творчості митця.
65. Особливості малої прози Володимира Винниченка. Аналіз оповідань «Суд», «Салдатики», «Студент» (розкриття психології натовпу; ставлення автора до юрби), «Малорос-європеєць» («малоросійство» як типове явище, у чому біда?).
66. Творчість Володимира Винниченка про дітей. Цикл «Намисто»: проблематика, художня специфіка (аналіз творів).
67. Драматургія Володимира Винниченка: тематика, особливості поетики, проблематика. Аналіз однієї з драм на вибір.
68. Проблема гріха посутнього і наносного: аналіз драми Володимира Винниченка «Гріх».
69. Драма особиста і суспільна у п'єсі Володимира Винниченка «Між двох сил».
70. Експерименти над проблемами «нової» моралі: драма Володимира Винниченка «Брехня».
71. Проблема «мистецтва для мистецтва» у драматургії Володимира Винниченка. Аналіз драми «Чорна Пантера і Білий Ведмідь».
72. Роман Володимира Винниченка «Записки кирпатого Мефістофеля»: композиція, проблематика, образна система, особливості поетики, символи.
73. Етико-філософський трактат «Конкордизм» – Винниченкова філософія щастя.
74. Мистецтво сатири у фантазії Володимира Самійленка «У Гайхан-бея». Гротеск як ознака поетики.
75. Поезія Володимира Самійленка. Гумор і сатира у доробку митця

(«Ельдорадо», «Пісня про віщого Василя», «На печі», «Патріота Іван»).

76. Поети «Української хати» (Микола Вороний, Грицько Чупринка, Олександр Олесь). Особливості поезії «хатян».

77. Повість «Камінна душа» Гната Хоткевича: образи, проблематика, символи.

78. Прикмети модернізму у творчості Гната Хоткевича. Збірка «Поезія в прозі» (1902 р.) як спроба оновлення жанрової системи

79. Агатангел Кримський. Особливості стилю митця. Любовна та пейзажна лірика Агатангела Кримського (аналіз віршів).

Художні твори до курсу «Історія української літератури й критики кінця ХІХ – початку ХХ століть»

ЛЕСЯ УКРАЇНКА (1871-1913): **Обов'язково:** Поезія: «Сторонньоко рідна! коханий мій краю!..», «Хто вам сказав, що я слабка...», «Слово, чому ти не твердая криця...», «Мріє, не зрадь!..», «Нічка тиха і темна була», «Квіток, квіток...», «Ви щасливі, пречистії зорі...», «Contra spem spero!», «І все-таки до тебе думка лине...», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Хвиля», «Стояла я і слухала весну...», «Твої листи завжди пахнуть зов'ялими трояндами...», «Все-все покинуть, до тебе полинуть...», «Уста говорять: “Він навіки згинув!”», «Дим», «To be or not to be?..», «Давня казка», «Одержима», «Оргія», «Кассандра», «Камінний господар», «Бояриня», «Лісова пісня», «Малорусские писатели на Буковине», «Новейшая общественная драма». **Додатково:** «Роберт Брюс, король шотландський», «Одно слово», «Віла-посестра», «Ізольда Білорука», «В катакомбах», «Осіння казка», «У пущі», «На полі крові», «Адвокат Мартіан», «Руфін і Прісцілла», «Над морем», «Приязнь».

МИХАЙЛО КОЦЮБІНСЬКИЙ (1864-1913): **Обов'язково:** «На камені», «Сміх», «Сон», «Дебют», «Під мінаретами», «Цвіт яблуні», «Intermezzo», «Хвала життю!», «На острові», «Невідомий», «Дорогою ціною», «Fata morgana», «Тіні забутих предків». **Додатково:** «На віру», «Харитя»,

«Ціповяз», «Для загального добра», «Пе-коптьор», «В путах шайтана», «Лялечка», «З глибини», «Він іде!», «Невідомий», «Подарунок на іменини», «В дорозі», «Коні не винні».

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА (1863-1942): **Обов'язково:** «Битва», «Некультурна», «Valse melancholique», «Лист засудженого на смерть вояка до своєї жінки», «Людина», «Царівна», «В неділю рано зілля копала...», «Земля». **Додатково:** «За готар», «Природа», «Банк рустикальний», «Мужик», «Юда», «Назустріч долі», «Сниться», «За ситуаціями», «Через кладку», «Апостол черні».

ВАСИЛЬ СТЕФАНІК (1871-1936): **Обов'язково:** «Моє слово», «Новина», «Камінний хрест», «Марія», «Катруся», «Святий вечір», «Палій», «Сини». **Додатково:** «Синя книжечка», «Виводили з села», «Стратився», «Сама-саміська», «Лесева фамілія», «Побожна», «Май», «Лист», «Кленові листки», «Вона-земля», «Діточа пригода», «Воєнні шкоди», «Морітурі», «Дурні баби».

ЛЕСЬ МАРТОВИЧ (1871-1916): «Нечитальник», «Мужицька смерть», «За межу», «Лумера», «Ось поси моє!», «Стрибожий дарунок», «Війт», «Хитрий Панько», «Іван Рило», «Винайдений рукопис про руський край», «Забобон».

МАРКО ЧЕРЕМШИНА (1874-1927): «Карби», «Святий Миколай у гарті», «Чічка», «Злодія зловили», «Зведениця», «Більмо», «Зрадник», «Село вигибає», «Село потерпає», «Ласка», «Верховина», «Хіба даруймо воду», «Перші стріли», «Писанка», «Ласка», «Верховина», «Парубоцька справа», «Марічка занедужала», «Парасочка».

ВОЛОДИМИР САМІЙЛЕНКО (1864-1925): **Обов'язково:** «На печі», «Патріотична праця», «До поета», «Божий приклад», «Те Деум», «Непевність», «Людськість», «Орел», «Україні», «Українська мова», «Патріот Іван», «Герострат», «Ельдорадо». **Додатково:** «Елегія», «Дві планети», «Грішниця», «Вечірня пісня», «Весна», «Найдорожча перлина», «На роковини

смерті Шевченка», «Вінок Тарасові Шевченку в день 26 лютого», «На смерть Лесі Українки», «Пам'яті Л.Глібова», «Пісня про Віщого Василя», «Собаки», «Ідеальний публіцист», «Новий лад», «Мрія бюрократа», «Міністерська пісня», «Дума-цяця», «У Гайхан-бея», «Гея», «Чураївна».

ОЛЕКСАНДР ОЛЕСЬ (1878-1944): **Обов'язково:** «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..», «Лебідь», «Яка краса: відродження країни!..», «О принесіть як не надію...», «Вийди, змучена», «По дорозі в Казку». **Додатково:** «Айстри», «Ой не квітни, весно», «Капітану Шмідту», «Три менти», «Ми не кинемо зброї своєї», «Щороку», «Рідна мова в рідній школі», «Народе – страднику», «Над Дніпром», «Ніч на полонині», «даремно все», «Ми плакали», «В степу».

МИКОЛА ВОРОНИЙ (1871-1940): «Серце музики», «Ікар», «Ad astra», «Іванові Франкові», «Краса», «Блакитна Панна», «Ти не любиш мене», «Легенда», «Інфанта», «Мавзолей», «Vae victis», «Євшан-зілля».

ГРИЦЬКО ЧУПРИНКА (1879-1921): «Дзеньки-бреньки», «Звуки», «Казка», «Ураган», «Останній звук моєї ліри», «Перемога», «Останній звук», «Поет» («О ні, Поет – не гладіатор...»), «В царстві висот», «До своїх...», «Лицар-Сам».

ОСИП МАКОВЕЙ (1867-1925): «Клопоти Савчихи», «Вуйко Дорко», «Мандоліна», «Туга», «Заробок на свята», «Поза правом», «Казка про невдоволеного Русина», «Як я продавав свої новели», «Новітній плуг», «Як Шевченко шукав роботи», «Вдячний виборець», «Кроваве поле», «Братання», «Відмова», «Ярошенко», «Життепис Осипа Юрія Гординського – Федьковича», поезії.

ТИМОФІЙ БОРДУЛЯК (1863-1936): «Дай, боже, здоровля корові!», «Мати», «Дід Макар», «Для хорого Федя», «Жебрачка», «Ось куди ми підемо, небого!», «Бузьки», «Іван Бразілієць», «Жура», «Передновок».

МИХАЙЛО ЯЦКІВ (1873-1961): **Обов'язково:** «Готуріди», «Посуди», «Поганство юрби», «Мальований стрілець», «Лісовий дзвін», «Дитяча грудь у

скрипці», «Дівчина на чорнім коні», «Архівір», «Новітня основа», «Вечерниці Романа Ничаєнка», «Блискавиці». **Додатково:** «У наймах», «Душі кланяються», «Під обухом», «Казка про перстень», «Огні горять», «Лесь Мартович», «Спогад про Василя Стефаника».

ПЕТРО КАРМАНСЬКИЙ (1878-1956): «Ой люлі, смутку!..», «І знов доводиться ридати», «Чогось так сумно», «Leitmotiv», «Kennst du das Land» та ін.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ (1878-1942): «Се є штука – я не пхаю тут ідей!», «Ніч на морі», «Любов», «Дрижання душі», «Даменвальс» та ін.

БОГДАН ЛЕПКИЙ (1872-1941): «Листи падають», «Сонце гасне», «Журавлі», «Мій спів», «Намалюй мені, друже, картину» та ін.

АРХИП ТЕСЛЕНКО (1882-1911): «За пашпортом», «Хуторяночка», «Радощі», «Школяр», «Любов до ближнього», «У схимника», «Свій брат», «Истинно русский человек», «Немає матусі», «Поганяй до ями», «Страчене життя».

СТЕПАН ВАСИЛЬЧЕНКО (1879-1932): «Мужицька арихметика», «На чужину», «Над Россю», «Вечеря», «Циганка», «Волошки», «Дощ», «Талант», «На хуторі», «Чайка», «Свекор», «Осінній ескіз», «В бур'янах», «На перші гулі», «Не співайте, півні, не вменшайте ночі!», «Роман», «В темряві», «Дома», «З дитячих вражень», «Басурмен», «Чорні маки», «Отруйна квітка», «Приблуда», «В тінях липневої ночі», «Крізь дрімоти», «Гріх», «На вечірні».

ВОЛОДИМИР ВИННИЧЕНКО (1880-1951): **Обов'язково:** «Момент», «Дисгармонія», «Пророк», «Чорна Пантера і Білий Ведмідь», «Між двох сил», «Гріх», «На той бік», «Раб краси», «Записки кирпатого Мефістофеля». **Додатково:** «Краса і сила», «Біля машини», «Голота», «Солдатики!», «Хто ворог», «Кузь та Грицунь», «Раб краси», «Малорос-європеєць», «Студент», «Талісман», «Чесність з собою», «Рівновага», «Хочу!», «Сонячна машина», «Слово за тобою, Сталіне!», «Пригвожені», «Між двох сил», «Відродження нації».

СПИРИДОН ЧЕРКАСЕНКО (1876-1940): «Воронько», «Маленький горбань», «Яма», «Гараськів Великдень», «Безпритульні», «Ахметка», «Казка старого млина», «Про що тирс шелестіла»

ГНАТ ХОТКЕВИЧ (1877-1938): «Поезія в прозі», «Портрет», «Романс», «Життєві аналогії», «Авірон», «Камінна душа».

АГАТАНГЕЛ КРИМСЬКИЙ (1871-1942): **Обов'язково:** «Містичне», «Передсмертні мелодії», «В горах Ливанських», «Самотою на чужині», «Нечестиве кохання», «Кохання по-людському», «Передсмертні мелодії», «Сам своє щастя розбив», «Спомин про минуле», «Андрій Лаговський». **Додатково:** «Батьківське право», «Сирота Захарко», «В народ», «Psychopatia nationalis».

ОЛЕКСА ПЛЮЩ (1887-1907): «Моя муза», «Записки недужої людини», «Страшна помилка».

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ (1857-1935): «В гнізді», «За сестрою», «На ухо дах», «Сагайдачний».

Тексти літературної критики до курсу: «Історія української літератури й критики кінця ХІХ – початку ХХ століть»

1. Вороний Микола «Театральне мистецтво і український театр».
2. Гриничева Катря «Непорозуміння яко доказ».
3. Євшан М. «Боротьба генерацій і українська література».
4. Євшан М. «Проблеми творчості».
5. Євшан М. «Суспільний і артистичний елемент в творчості».
6. Єфремов С. «В поисках новой красоты».
7. Карманський П. «Українська богема».
8. Леся Українка «Малорусские писатели на Буковине».
9. Леся Українка «Новая общественная драма».
10. Леся Українка «Новые перспективы и старые тени (Новая женщина

западноевропейской беллетристики)».

11. Луцький О. «Молода Муза».
12. Нечуй-Левицький І. Українська декадентщина».
13. Рудницький М. «Що таке “Молода Муза”?».
14. Стешенко І «Українське письменство і читач».
15. Товкачевський А. «Література і наші “народники”».
16. Товкачевський А. «Проблема культури».
17. Франко І «Із секретів поетичної творчості».
18. Франко І «Старе й нове в сучасній українській літературі».
19. Франко І. «Маніфест “Молодої Музи”».
20. Франко І. «Принципи і безпринципність».
21. Хоткевич Г. «Земля. Повість Ольги Кобилянської (критична оцінка)»
22. Хоткевич Г. «Літературні вражіння»
23. Шурат В. «Французький декадентизм у польській і великоруській літературі».

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

Художня:

1. Бордуляк Т. Твори. – К., 1988.
2. Васильченко С. Твори: У 4 т. – К., 1959-1960.
3. Винниченко В. Вибрані п'єси. – К., 1991.
4. Винниченко В. Записки Кирпатого Мефістофеля. – Черкаси, 2005.
5. Винниченко В. Краса і сила. – К., 1989.
6. Винниченко В. Твори: У 2 т. – К., 2000.
7. Вороний М. Твори. – К., 1989.
8. Кобилянська О. Твори: У 5 т. – К, 1962-1963.
9. Коцюбинський М. Твори: У 7 т. – К, 1973-75.

10. Кримський А. Твори: В 5 т. – К., 1972-1974.
11. Леся Українка. Зібр. тв.: У 12т. – К., 1975-1979.
12. Лесь Мартович. Твори. – К., 1976.
13. Маковей О. Твори: У 2 т. – К., 1990.
14. Олесь О. Лірика. – К., 1998.
15. Олесь О. Твори: У 2т. – К, 1990.
16. Плющ О. Сповідь: Новелістика. Повість. Драматична фантазія. Поезія. Листи. – К.: Дніпро, 1991. – 366 с.
17. Розсипані перли: Поети «Молодої Музи». – К., 1991.
18. Самійленко В. Твори. – К., 1991.
19. Стефанік В. Повне зібр. Тв.: У 3 т. – К, 1952.
20. Тесленко А. Прозові твори. Драматичні твори. Вірші. Листи. – К., 1988.
21. Хоткевич Г. Твори: У 2 т. – К., 1966.
22. Чайковський А. Повісті. – Л., 1989.
23. Чайковський А. Сагайдачний. – К., 1989.
24. Черемшина Марко Твори: У 2т. – К., 1974.
25. Черкасенко С.Ф. Твори: В 2-т. – К.: Дніпро, 1991.
26. Чупринка Г. Поезії. – К., 1991.
27. Яцків М. Муза на чорному коні. – К., 1989.

Критична:

1. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття. / За ред. П.Хропка. – К., 1991.
2. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. – Кн. 1: Перша половина ХХ ст. Підручник / За ред. В.Г.Дончика. – К.: Либідь, 1998. – 464 с.
3. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. – К.: Либідь, 2005. – Кн. І. – 624 с.
4. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3-х книгах. – К., 1998. – Кн. 2.

5. Агеєва В.П. Жіночий простір: феміністичний дискурс українського модернізму. – К. : Факт, 2003.
6. Яковенко С. Романтики, естети, ніцшеанці. Українська та польська критика раннього модернізму. – Київ: Критика, 2006.

Додаткова:

1. Аврахов Г. Художня майстерність Лесі Українки – лірика. – К., 1964.
2. Аврахов, Г. Г. Леся Українка : проблеми текстології та історії друку. – Луцьк : Твердиня, 2007.
3. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза: М. Коцюбинський, Г. Косинка, А. Головка. – К., 1994. – 159 с.
4. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: Монографія. – К.: Либідь, 2001. – 264 с.
5. Андрусів С. Міфологічний код новели Василя Стефаника «Вона – земля» // «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століть: (До 130-річчя від дня народж. В.Стефаника і Л.Мартовича): Матеріали наук. конф. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І.Франка. – Дрогобич: Вимір, 2001. – С. 20–27.
6. Бабишкін О. Володимир Самійленко. – К.: Держлітвидав України, 1963.
7. Бабишкін О. Драматургія Лесі Українки. – К., 1964.
8. Бабишкін О. Ольга Кобилянська: Нарис про життя і творчість. – Львів, 1963.
9. Бабій Ф. Про назву твору «Лісова пісня» та імена її персонажів // Дивослово. – 1995. – №2. – С. 10–14.
10. Білецький О.І. Микола Вороний // Вороний М. Вибрані поезії. – К., 1959.
11. Білоцерківець Н. Тіні забутих предків: (любов і смерть у Михайла Коцюбинського) // Сучасність. – 1994. – № 1. – С. 76–82.
12. Бойко-Блохін Ю. Драма «Між двох сил» В. Винниченка як відображення

української національної революції // Слово і час. – 1992. – № 7.

13. Бондар М.П. Творчість Володимира Самійленка // Самійленко В. Твори. – К., 1990.

14. Василь Стефаник – художник слова / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника; Редкол.: В.В. Грещук та ін. – Івано-Франківськ: Плай, 1996. – 271 с.

15. Василь Стефаник у критиці та спогадах: Статті, висловлювання, мемуари / Упоряд., вступ. ст. та прим. Ф. Погребенника. – К.: Дніпро, 1970. – 483 с.

16. Вервес Г. Поет повертається на Батьківщину // Микола Вороний. Твори. – К, 1989.

17. Вознюк В.О. Про Ольгу Кобилянську: Нові матеріали. Роздуми. Знахідки. – К.: Дніпро, 1983. – 183 с.

18. Володимир Винниченко – художник. – К.: Мистецтво, 2007.

19. Воскресенская М. А. Символизм как мировидения Серебряного века : социокультурные факторы формирования общественного сознания российской культурной элиты рубежа XIX–XX веков. – М. : Логос, 2005.

20. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму: постмодерна інтерпретація. – Львів: Літопис, 1997. – 297 с.

21. Гузар З.П. Вивчення творчості Ольги Кобилянської. – К., 1978.

22. Гуменюк В. Сила краси. Проблеми поетики драматургії В. Винниченка. – Сімферополь, 2001.

23. Гундорова Т. *Femina Melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.

24. Гундорова Т. Кобилянська – Довженко: навколо «Землі», або Різниця аналогій // Слово і Час. – 1997. – № 11–12. – С. 57–62.

25. Горак Р. Лесь Мартович. – К, 1990.

26. Горболіс Л. Парадигма народнорелігійної моралі в прозі українських письменників кінця XIX – початку XX ст.: Монографія. – Суми: ВАТ «СОД» вид-во «Козацький вал», 2004. – 200 с.

27. Грицюта М.С. М. Коцюбинський і народна творчість / АН УРСР. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1958. – 56 с.
28. Грицюта М.С. Художній світ В. Стефаника. – К., 1982.
29. Гнідан О. Талант могутній, невмирущий // Мартович Лесь. Винайдений рукопис про руський край. – К., 1991.
30. Гнідан О.Д. Василь Стефаник: Життя і творчість. – К., 1991.
31. Гнідан О.Д. Марко Черемшина: Нарис життя і творчості. – К., 1985.
32. Гнідан О.Д., Демянівська Л.С. Володимир Винниченко. Життя, діяльність, творчість. – К., 1996.
33. Гозенпуд А. Поетичний театр. – К., 1947.
34. Денисюк І. Українська новелістика кінця ХІХ – поч ХХ ст. – К., 1989.
35. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. – Львів: Наук.-вид. т-во «Академ. Експрес», 1999. – 280 с.
36. Демянівська Л. Українська символістська драма по ХХ ст. Українська література. (Доповіді 1 Конгресу МАУ, 1990). – К., 1993.
37. Демянівська Л.С. Українська драматична поема. – К., 1984.
38. Дзеверін І. Про В. Винниченка та його ранню прозу // У кн.: В.Винниченко. Краса і сила. – К., 1989.
39. Донцов Д. Поет твердої душі: (В. Стефаник) // «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століть: (До 130-річчя від дня народж. В.Стефаника і Л.Мартовича): Матеріали наук. конф. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І.Франка. – Дрогобич: Вимір, 2001. – С. 340–354.
40. Донцов Д. Поетика українського рісорджіянту // Українське слово. – Т.1. – К., 1994.
41. Євшан М. Боротьба генерацій і українська література // Українська хата. – 1911. – № 1. – С. 30–43.
42. Євшан М. Леся Українка // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.

43. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – 688 с.
44. Єфремов С.О. Коцюбинський: критично-біографічний нарис. – К.: Слово, 1922.
45. Живий у пам'яті народній: Відзначення сторіччя з дня народження Марка Черемшини. – К., 1975.
46. Жук Н.І. «Його новели – як найкращі народні пісні»: До сторіччя від дня народження Василя Стефаника. – К., 1971.
47. Жулинський М. Із забуття – в безсмертя. – К., 1990.
48. Жулинський М. Українська література на межі тисячоліть // Жулинський М. Подих третього тисячоліття. Літературно-критичні статті. – Луцьк.: Терен, 2000. – С. 6–17.
49. Журба Г. Від «Української хати» до «Музагету» // «Слово». Збірник українських письменників в екзилі. – Нью-Йорк, 1962.
50. Засенко О. Марко Черемшина: Життя і творчість. – К., 1974.
51. Засенко О. Осип Маковей: Життя і творчість. – К., 1968.
52. Засенко О. Тимотей Бордуляк (Критично-біографічний нарис)// Літературно-критичні нариси і статті. – К., 1962.
53. Зборовська Н. Моя Леся українка / Есей. – Тернопіль: Джура, 2002. – 228 с.
54. Звиняцьковський В.Я. Новелістика А. Чехова й М. Коцюбинського. – К.: Наукова думка, 1987. – 106 с.
55. Зеров М. Від Куліша до Винниченка. Нариси з новітнього українського письменства // Зеров М. Твори: В 2 т. – К.: Дніпро, 1990. – Т. 2. – 601 с. – С. 435-457.
56. Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2.
57. Ільницький М. Поетична концепція з музичним і малярським тлом // Яцків М. Муза на чорному коні. – К., 1989.
58. Калениченко Н.Л. Українська література кінця ХІХ – початку ХХ ст.:

- Напрями, течії. – К.: Наукова думка, 1983. – 256 с.
59. Кармазіна М. Леся Українка. – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2003. – 416 с.
60. Карманський П. Дорогами смутку і змагань: Вибрані поезії. – Львів: Каменярь, 1995.
61. Кирилюк С. Ольга Кобилянська і світова література – Чернівці: Рута, 2002. – 173 с.
62. Климюк Ю. Функціональна роль міфологізму в повісті О. Кобилянської «Земля» // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. пр. – Чернівці: Рута, 1999. – Вип. 58–59. – С. 52–55.
63. Кобилянська О. В критиці та спогадах. Зб. – К., 1969.
64. Кобилянська О. Слова зворушеного серця: Щоденники; Автобіографії; Листи; Статті та спогади / Упоряд. Ф.П. Погребенник. – К.: Дніпро, 1982. – 359 с.
65. Костюк Г. Володимир Винниченко і його доба. – Нью-Йорк, 1993.
66. Костюченко В. Крізь терни до світла // Тесленко А. Оповідання. – К., 1985.
67. Костюченко В. Степан Васильченко: Літературний портрет. – К., 1965.
68. Коцюбинська М. Михайло Коцюбинський – сьогоднішніми очима // Коцюбинська М. Мої обрії: В 2 т. – К.: Дух і літера, 2004. – Т. 1. – С. 229–261.
69. Кріль Й.П. Осип Маковей. До сторіччя з дня народження. – К., 1966.
70. Кудрявцев М. Драма Ідей в українській новітній літературі ХХ ст. – Кам'янець-Подільський, 1997.
71. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст.: (Проблеми естетики і поетики). – К.: Зодіак-ЕКО, 1995. – 303 с.
72. Кузнецов Ю.Б. М.Коцюбинський – імпресіоніст. – К., 1997.
73. Кузнецов Ю.Б. Поетика прози Михайла Коцюбинського. – К.: Наукова думка, 1989. – 272 с.

74. Кузякина Н. Украинская драма начала XX века. Пути обновления. – Л.: Наука, 1987.
75. Кузьменко В. Палімпсести М. Вороного // Дивослово, 1996. – № 12.
76. Кулінська Л.П. У світі ідей і образів: Особливості поетики Лесі Українки. – К., 1971.
77. Купянський Й.Я. Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського. – К., 1965.
78. Кухар Р.В. До джерел драматургії Лесі Українки. – Ніжин : Вікторія, 2000.
79. Ласло-Куцюк М. Ключ до белетристики. – Бухарест: Мустанг, 2000. – 291 с.
80. Левчук Л. Західноєвропейська естетика XX століття: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. – 224 с.
81. Лесик В. Поетична спадщина М.Вороного // Дивослово. 1994. – № 12.
82. Лесин В.М. Василь Стефаник – майстер новели. – К.: Дніпро, 1970. – 332 с.
83. Лесин В.М. Лесь Мартович: Літературний портрет. – К., 1953.
84. Леся Українка в воспоминаниях современников. – М., 1971.
85. Лещенко М.П. Ольга Кобилянська. Літературний портрет. – К.: Дніпро, 1973. – 173 с.
86. Лисенко Е. Тимофій Бордуляк. – К., 1958.
87. Луців Л. Василь Стефаник – співець української землі. – Нью-Йорк, 1972. – 487 с.
88. Луців Л. Ольга Кобилянська: (В 100-річчя її народин). – Нью-Йорк; Джерзі Ситі: Свобода, 1965. – 71 с.
89. Луцький О. Молода муза. – Нью-Йорк, 1968.
90. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща. – К.: Основи, 2002. – 328 с.
91. Матвіїшин В.Г. Українсько-французькі літературні зв'язки XIX – початку XX ст. – Львів: Вища школа, 1989. – 167 с.

92. Матусяк, Агнешка. Сецесійний дискурс письменників «Молодої музи» // Слово і час. – 2008. – № 6. – С. 35–50
93. Матюшенко А. Українська драматургія I половини ХХ століття. – К., 2004.
94. Мафтин Н. Специфіка новелістичного мислення Василя Стефаника // Шевченко. Франко. Стефаник: Матеріали Міжнар. наук. конф. «Кобзар. Каменяр. «Покутська трійця», присв. 140-річчю від дня народж. В.Стефаника / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – С. 297–306.
95. Мацьківська С. Майстерність Леся Мартовича – сатирика: Посібник. – К., 1997.
96. Мишанич О.В. Марко Черемшина // Черемшина Марко. Новели. – К., 1987.
97. Міщенко Л. Леся Українка в літературному житті. – К.: Дніпро, 1964. – 264 с.
98. Могилянський М. «Тіні забутих предків» // Наука і культура. Україна. – К.: Т-во «Знання України», 1991. – Вип. 25. – С. 346–349.
99. Мороз Л. Про символізм в українській драматургії // Сучасність. – 1993. – №4.
100. Мороз Л.З. «Сто рівноцінних правд». Парадокси драматургії В. Винниченка. – К., 199
101. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. – К.: Академія, 1997. – 320 с.
102. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1985.
103. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
104. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999. – 447 с.
105. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму:

- Монографія. – 2-ге вид., допов. і переробл. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
106. Проблеми історії та теорії української літератури кінця XIX – поч.. XX ст. – К.: Наукова думка, 1991.
107. Чопик Р. Переступний вік: (Українське письменство на зламі XIX-XX ст.). – Львів; Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. – 196 с.
108. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» // Слово і час. – 1997. – № 11–12. – С. 44–49.
109. Наливайко Д.С. Стиль напряму й індивідуальні стилі в реалістичній літературі XIX – поч. XX ст. // Індивідуальні стилі українських письменників XIX – поч. XX ст. – К., 1987.
110. Нахлік О. Проза Андрія Чайковського // Чайковський Андрій. Повісті. – Львів, 1989.
111. Нервлий М. Олександр Олесь: Життя і творчість. – К., 1994.
112. Нестер З.М. Гумор і сатира у творчості С.Васильченка. – К., 1962.
113. Олійник В.П. Творчість С.Васильченка. – К., 1979.
114. Олійник О. Феномен символізму в системі українського модерну // Слово і час. – 1998. – № 6. – С. 63–68.
115. Ольга Кобилянська в критиці та спогадах / Упоряд. Ф.П. Погребенник та ін. – К.: Держлітвидав, 1963. – 560 с.
116. Осьмак Н.Д. Маленька трилогія про еміграцію Т. Бордуляка // Укр. мова і літ. в шк. – 1995. – № 10.
117. Павличко С.Д. Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: складний світ Агатагела Кримського. – К.: Основи, 2001.
118. Панченко В. Володимир Винниченко: парадокси долі і творчості: Книга розвідок та мандрівок. – К.: Твім інтер, 2004. – 288 с.
119. Панченко В.Є. Будинок з химерами: творчість Володимира Винниченка 1900-1920 рр. у європейському літературному контексті. – Кіровоград: [б.в.], 1998.

120. Пилипович П.П. Олесь: Літ-крит.ст. – К., 1991.
121. Півторадні В.І. Архип Тесленко: Життя і творчість. – К., 1982.
122. Погорілий С. Неопубліковані романи В. Винниченка. – Нью-Йорк, 1981.
123. Погребенник Ф. Ольга Кобилянська // У кн. О. Кобилянська. Повісті. Оповідання. Новели. – К., 1988.
124. Погребенник Ф. Осип Маковей // Маковей Осип. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 1.
125. Погребенник Ф.П. Василь Стефаник у слов'янських літературах. – К., 1976.
126. Погребенник Ф.П. Василь Стефаник: Семінарій. – К., 1979.
127. Погребенник Ф.П. Лесь Мартович: Життя і творчість. – К., 1971.
128. Погребенник Ф.П. Осип Маковей: Крит.-біогр. нарис. – К., 1960.
129. Погребенник Ф.П. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980.
130. Поети «Молодої Музи» / упоряд. Микола Ільницький. – К.: Дніпро, 2006.
131. Поліщук Я. Історична й аісторична орієнтації в літературі кінця XIX – початку XX ст. // Дивослово. – 1999. – № 8. – С. 2–3.
132. Пригодій С.М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
133. Приходько І. Осип Маковей // Творчі портрети українських письменників XX століття. – Тернопіль, 1993.
134. Приходько І. Тимофій Бордуляк// Творчі портрети українських письменників XX століття. – Тернопіль, 1993.
135. Продай І.М. Історична проза Андрія Чайковського. – Тернопіль
136. Радишевський Р.П. Журба і радість Олександра Олесь // Олесь О. Твори: У 2 т. – К., 1990.
137. Радишевський Р.П. Іскри єднання: До питання про інтернаціональні мотиви творчості Лесі Українки. – К., 1983.
138. Рильський М. Володимир Самійленко: Літ-крит.ст. – К., 1980.

139. Рильський М. Поезія О.Олеся // Олесь О. Поезії. – К., 1964.
140. Рисак О. «Найперше-музика у слові»: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Луцьк: Вежа, 1999. – 402 с.
141. Рисак О. Мелодії і барви слова: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Луцьк: Надстир'я, 1996. – 97 с.
142. Рубчак Б. Пробний лет // У кн. Остап Луцький – молодомузець. – Нью-Йорк, «Слово», 1968.
143. Рудницький М. Письменники зблизька. – Львів, 1958.
144. Семанюк Н. Співець Гуцульщини. – Ужгород, 1974.
145. Скупейко Л.І. Драма Лесі Українки «Лісова пісня» (Питання міфопоетики) // Вісник запорізького державного університету. філологічні науки. – 2001. – № 1. – С. 115 –117.
146. Смілянська В. Архип Тесленко // Тесленко А. Прозові твори. Драматичні твори. Вірші. Листи. – К., 1988.
147. Співець знедоленого селянства: Відзначення сторіччя з дня народження Василя Стефаника. – К., 1974.
148. Спогади про Михайла Коцюбинського / Упоряд., післямова та прим. М.М.Потупейка. – 2-ге вид., допов. – К.: Дніпро, 1989. – 279 с.
149. Стефаник Ю. Роздуми про батька: Статті про Василя Стефаника. Листи в Україну / Упоряд., вступ. ст., комент. Ф.Погребенника. – К.: Криниця, 1999. – 223 с.
150. Томащук Н. Ольга Кобилянська. Життя і творчість. – К., 1969.
151. У вінок Михайлу Коцюбинському: Зб. ст. і повідомлень. – К., 1967.
152. Українське слово / Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4 книгах. – К., 1994-1995.
153. Федоренко Є. Стилеві шукання Михайла Коцюбинського. – Торонто; Нью-Йорк: Молода Україна, 1975

154. Филипович П.П. «Цвіт яблуні» М. Коцюбинського // Филипович П.П. Літ.-крит. ст. – К., 1991.
155. Филипович П.П. «Земля» Ольги Кобилянської // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. – К.: Дніпро, 1991. – С.143-156.
156. Филипович П.П. О. Кобилянська в літературному оточенні // Филипович П.П. Літ.-крит. ст. – К., 1991.
157. Франко І. Володимир Самійленко. Проба характеристики // Франко І Зібр. тв.: У 50 т. – К., 1982. – Т. 37.
158. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Франко І Зібр. тв.: У 50 т. – К., 1984. – Т.41.
159. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Франко І. Твори: У 50 т. – К.: Наукова думка, 1984. – Т. 41: Літературно-критичні праці (1890-1910). – 684 с.
160. Франко І. Інтернаціоналізм та націоналізм у сучасних літературах // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – К., 1981. – Т. 31.
161. Франко І. Новини нашої літератури // Літературно-науковий вісник. – 1904. – №11. – С. 43-48.
162. Франко І.Я. Старе і нове в сучасній українській літературі // Зібрання творів: У 50 т. – К.: Наук. думка, 1982. – Т. 35.– С.91-111.
163. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. – Мюнхен: Сучасність, 1989. – 280 с.
164. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: Образ людини в творчості письменника. – Мюнхен: Сучасність, 1977. – 143 с.
165. Чіп Н., Веремієва І. Леся Українка. Сюжети з життя в ілюстраціях і документах. Фотокнига. – К.: ТОВ «Спалах», 2001. – 168 с.
166. Шумило Н.М. Проза Степана Васильченка. – К., 1986.
167. Шумило Н.М. Під знаком національної самобутності: (Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ – поч. ХХ ст.). – К.: Задруга, 2003. – 354 с.
168. Ямчук П.М. Імпресіонізм в українській прозі 1890-х – 1930-х років. – Одеса,

1998.

169. Яременко В. Микола Вороний // Українське слово. К., 1996. – Кн. 1.

170. Яременко В. Панорама української літератури ХХ століття // Українське слово: В 4-х кн. – К.: Аконіт, 2001. – Кн. 1. – С. 15 – 44.

Робоча програма навчального курсу
" ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА
ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ "

Укладач: *Віннікова Наталія Миколаївна*, доктор філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури і компаративістики Інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка

Історія української літератури та літературної критики. Програма
навчальної дисципліни / Укладач Н.М.Віннікова. – К.: Київський університет
імені Бориса Грінченка, 2016. – 56 с.